

ПОСТАНОВА

Верховної Ради України

Про Заяву Верховної Ради України з нагоди 20-річчя ратифікації Україною
Рамкової конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну

Верховна Рада України постановляє:

1. Затвердити Заяву Верховної Ради України з нагоди 20-річчя ратифікації Україною Рамкової конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну (додається).
2. Доручити Голові Верховної Ради України направити текст Заяви до Секретаріату Рамкової конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну та Генерального директора Всесвітньої організації охорони здоров'я.
3. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради
України

м. Київ
3 вересня 2026 року
№ 4970-IX

Р. СТЕФАНЧУК

Закарпатська обласна державна адміністрація - обласна
військова адміністрація
№20144/06-01.01 від 07.09.2026

ЗАЯВА
Верховної Ради України
з нагоди 20-річчя ратифікації Україною Рамкової конвенції
Всесвітньої організації охорони здоров'я із боротьби проти тютюну

Цього року виповнилося 20 років з дня ратифікації Україною Рамкової конвенції Всесвітньої організації охорони здоров'я із боротьби проти тютюну (далі – Рамкова конвенція) – першого міжнародного договору у сфері охорони здоров'я, розробленого під егідою ВООЗ, що має зобов'язальний характер для її Сторін.

Протягом 20 років з дня ратифікації Україна здійснювала імплементацію положень Рамкової конвенції та її Керівних принципів, втілюючи їх у національне законодавство задля запобігання поширенню та зменшення вживання тютюнових виробів, мінімізації шкідливого впливу внаслідок вживання тютюну на здоров'я населення.

Верховна Рада України визнає, що реалізація положень Рамкової конвенції справила провідний та визначальний вплив на подолання епідемії вживання тютюну в Україні, що дало змогу зменшити поширеність вживання тютюну серед усіх груп населення, включно з дітьми.

За даними досліджень ВООЗ, поширеність щоденного куріння серед дорослого населення України у 2010–2017 роках скоротилася майже на 20 % і продовжує знижуватися у наступні роки. Зазначена динаміка є результатом комплексного застосування заходів, визначених Рамковою конвенцією та рекомендованих ВООЗ як пріоритетні у сфері запобігання неінфекційним захворюванням, зокрема цінових і податкових заходів, запровадження середовищ, вільних від тютюнових та нікотинових викидів, заборони реклами, стимулювання продажу і спонсорства, а також посилення інформування споживачів про загрозу тютюнових та нікотинових виробів через медичні попередження та вимоги до маркування.

Згідно з даними Глобального опитування молоді щодо тютюну, загроза для дітей віком 13–15 років наразитися на вторинний тютюновий дим у громадських місцях зменшилася з 84 % у 2005 році до 36 % у 2023 році. Вживання тютюнових виробів особами цієї вікової групи зменшилося з 26 % у 2005 році до 15 % у 2017 році, проте 2023 року зафіксовано зростання до майже 18 %. Дані останніх соціологічних опитувань 2023 і 2024 років, проведені ВООЗ, свідчать про те, що 19 % дорослого населення України залишаються щоденними курцями.

Верховна Рада України наголошує, що поширення вживання тютюну та нікотину залишається значною проблемою у сфері громадського здоров'я та продовжує завдавати руйнівної шкоди здоров'ю людей.

За даними ВООЗ, 20 % дітей віком 13–15 років вживають електронні сигарети, 18 % – тютюнові вироби. Подвійне та множинне вживання тютюнових та нікотинових виробів дорослими і дітьми становить значний виклик. Зазначені

тенденції потребують подальшого нормативного врегулювання з урахуванням пріоритетності захисту здоров'я дітей і молоді.

Попри досягнутий прогрес, вживання тютюну та нікотину залишається одним із основних чинників передчасної смертності. За даними ВООЗ, в Україні щороку вмирають понад 100 тисяч осіб від хвороб, пов'язаних із вживанням тютюну та нікотину. Зменшення поширеності вживання тютюнових і нікотинових виробів є важливою передумовою реалізації Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 року та збереження людського капіталу в умовах воєнного стану.

Верховна Рада України констатує необхідність подальшої імплементації положень Рамкової конвенції та співпраці різних секторів охорони здоров'я для забезпечення скоординованого та цілеспрямованого підходу, що об'єднає всі гілки влади і все суспільство у реалізації політики щодо запобігання та зменшення вживання тютюнових виробів і їхнього шкідливого впливу на здоров'я населення на національному рівні.

Верховна Рада України відзначає важливість інтегрування в національне законодавство актів права Європейського Союзу у сфері контролю виробництва, маркування, продажу та оподаткування тютюнових виробів і супутніх товарів, однак звертає увагу на те, що це не заперечує запровадження в законодавстві України більш ефективних норм для досягнення цілей громадського здоров'я.

Верховна Рада України констатує важливість подальшої роботи над удосконаленням національного законодавства, зокрема щодо:

зменшення доступності тютюнових та нікотинових виробів через цінову та акцизну політику на постійній основі;

забезпечення ефективного захисту населення від вторинного тютюнового диму та інших викидів шляхом посилення державного нагляду та контролю у цій сфері;

імплементації положень Директиви Європейського Парламенту і Ради 2014/40/ЄС від 3 квітня 2014 року¹ щодо заборони ароматизованих тютюнових виробів для нагрівання;

запровадження повної та ефективної заборони всіх форм реклами, стимулювання продажу та спонсорства тютюнових і нікотинових виробів;

посилення заходів протидії незаконній торгівлі, у тому числі шляхом прискорення приєднання до Протоколу про ліквідацію незаконної торгівлі тютюновими виробами як частини Рамкової конвенції;

регулювання обігу нових та новітніх нікотинових виробів з метою обмеження доступу до них дітей та молоді.

Верховна Рада України визнає необхідність уважного ставлення до будь-яких спроб представників тютюнової промисловості підрвати або звести

¹ https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/984_021-14#Text

нанівець боротьбу проти вживання тютюну, а також необхідність інформування про діяльність підприємств тютюнової промисловості, що має негативний вплив на боротьбу проти вживання тютюну, та підтверджує зобов'язання щодо виконання статті 5 Рамкової конвенції про захист державної політики у сфері охорони здоров'я від впливу комерційних та інших корпоративних інтересів тютюнової промисловості відповідно до національного законодавства.

Верховна Рада України заявляє про намір посилення парламентського контролю у сфері контролю над тютюном та й надалі забезпечуватиме послідовну реалізацію положень Рамкової конвенції з метою зниження рівня передчасної смертності, захисту здоров'я дітей і молоді та зміцнення громадського здоров'я в Україні.

Апарат Верховної Ради України
12/38-2026/210230 від 07.09.2026

2331482

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Апарат Верховної Ради України, 1 прим.
Сертифікат: 3FAA9288358EC0030400000087172D005091E800
Дійсний до: 22.09.2027 0:00:00

